

UČITELJSKI TOVARIŠ.

Glasilo

„Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Izdavatelj in urednik:

Andrej Žumer,

nadučitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik.

Št. 13.

Ljubljana, 1. mal. srpana 1891.

XXXI. leto.

Vsebina: A. S.: Šolstvo v jubilejni izložbi v Pragi. — Francišek Marolt — Brdo: Učitelja-voditelja uradne knjige. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Vprašanja in odgovori. — Naši dopisi: Z Iga. — Iz Črnomlja. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva.

Šolstvo v jubilejni izložbi v Pragi.

II.

Najobsežnejše izmed treh velikih poslopij industrijne palače je odločeno šoli. Vstopite li notri z zapadne strani od industrijne palače, uvidite za seboj po vrsti: 1. ljudsko, 2. srednje in 3. strokovno šolstvo. Ljudsko šolstvo se nam predstavlja jako častno. Razvoj ljudskega šolstva tekom poslednjih 100 let je tu opisan grafično. Pové nam, da je bilo l. 1791. na Češkem 2300 ljudskih šol, l. 1891. pa nad — 5000 šol in nad 14000 razredov. Kako Čehi skrbé za svoje šolstvo, svedočijo nam prelepa poslopja, koja gradijo občine šolam, in radi ogledujemo izložene obraze in načrte šolskih poslopij, še bolj nas pa veseli, ko vidimo tik novega poslopja tudi staro šolo. Razložek je povsem očivesten. Čehi se mogó ponašati, da je malokje v omikani Evropi takó malo odstotkov ljudij, ki ne umejo pisati, kakor na Češkem. Oni se

zavedajo resnice, koja se javlja nad vhomom tega oddelka: „Cvičená mládež — oblíba Boha, blahobyt obce, vzdoba vlasti“. (Izvežbana mladina — dopadajenje Boga, blaginja občine, kras domovine.) O izborni organizaciji ljudskega šolstva nas poučé dobro izložena letna poročila, katalogi, pravila in zákoni. Ljubezen učiteljstva češkega do svojega poklica videti je povsodi.

Takoj pri vstopu v ta oddelek vidimo priprave za poučevanje v varovalnicah. Res je, da smo videli v paviljonu mesta Prage bogatejšo razstavo pražkih varovalnic, toda je dičnega izvora in dosti poučna o Fröblovih načelih tudi v čeških varovalnicah; vsa čast inteligentnosti in izvornosti v izvrševanju po varovankah, kojih dela smo tu videli. Ljudsko šolstvo se razvija tudi v drugem zmyslu besede od prvega početka pred nami. Poleg na-

črtov, šolskega orodja in priprav preseneči nas to, da se tu nahaja — samo jedna „vzorna šolska klop“. Nekdaj so prirejali razstave iz samih vzornih klopij. Zato so pa tu računice! Učila za računstvo odvladala so v istini oddelek elementarnih učil. Množica in raznovrstnost teh strojev nam pripoveduje, s kakimi težavami otroških glav se je moral boriti ljudski učitelj in česa se je moral posluževati, predno jim je vcepil v glavo najgloblje načele vseh matematiških zagonetek: $1 + 1 = 2$.

Vse to svedoči o ljubezni in marljivosti, s kojo se trudi češki učitelj za svoj poklic; semtertja je ta marljivost skoraj prevelika. Takó je na pr. nek učitelj izumil nove češke — številke; kakor v priloženem razlaganji pravi, trdno se nádeja, da bodo zmagale nad arabskimi. Kar strmíš, že si v tretjem kabinetu, a še vedno imaš pred seboj računstvo in številjenje. „Názor! Názor!“ kliče ti iz vseh kotov, in zanimivo je slediti, kako pojmiyo češki pedagogi to težavno zadačo poučevanja.

V tem oziru obveseljuje človeka jako lepo odkritosrčna skrb češkega učiteljstva glede domovinoznanstva. Jako krasne izvode nazornih čeških map je izložil nek učitelj liberške nadaljevalne šole (nazor o pridelku polja, živinoreje i. t. d.). Seveda se poleg izbornih predmetov, nahaja marsikaj srednjega, toda vselej je to vsaj znamenje resne volje. Korak za korakom raste obraz raznovrstnosti pred nami, k risbam prilagajo se modeli, na pr. češki málin „dručák“, češko kmetsko poslopje (stotek) z vsem orodjem in pripravo. Češki učitelj raste vam v izložbi očivestno kar pred očmi. Riše, kaligrafira, modelira, on je izumitelj, sekiričar, stavitelj, skladatelj in preparator, a tudi pisatelj, in zbirka pedagogičkih spisov, izhajajočih od dedov Komenskijeve ideje, ki je izložena v posebnem oddelku, predočuje nam obraz literarnega delovanja čeških učiteljev z l. 1790. Povsodi vidimo napise: „Práce učitelů (Dela učiteljev) in je v marsičem vredna občudovanja.

Zlasti prirodoslovje je zeló omiljeno med gojitelji nežne mladine, kar vsacega veselo dirne v razstavi. V prvi vrsti imenujemo škodljive in koristne mrčese, dalje nabrane rastline v zbirkah; v svoji požrtvovalnosti je nek učitelj sestavil celó fizikalni kabinet, kojega je izgotovil s svojimi rokami. In tako korakamo od jednega oddelka do družega, iz okraja do okraja in okoli map, koje je sestavil učitelj k učencev nazoru o svojem lastnem najožjem domovji. Veliko pozornost vzbuja vrsta plastiških náčrtov. Praga je tu upodobljena nekolikrat v velikanskih razmerah. Jako krasno plastiško mapo krkonoških gorà izložil je g. Jos. Kulhánek, učitelj v Hořicích. Plastiških map Češke in Avstrijske je tu cela zbirka.

Zanimiva so tu navodila za vajo v črkanji in čitanji; še zanimiveja ona za poučevanje slepcev. Da, v istini obila je žetev učiteljskega dela. „Pedagogičsko društvo“ je skrbelo za to, da se presoja, kaka bodi vzorna učiteljeva domača knjižnica. C. kr. zaloga šolskih knjig je izložila izvode šolskih knjig, kakeršne so bile v različnih dobah v poslednjih 100 letih. Kak napredek od starih z „švabahom“ tiskanih abecednikov pa do denašnjih, kaka razlika v vnanji in notranji obliki in gledé njih vsebine!

A na prvi pogled vidimo tudi, da otroci dobro pojmiyo prislovico, kojoj čitamo takoj pri vrodu, kjer ima Ottova knjigozalozba izložena svoja učila: „Kdo je priden v mladosti, blažen bude ve starosti“ (Kdor je priden v mladosti, srečen bo v starosti). Kaj mično so izložene pisanke, dalje računske naloge in spisne. Vsacega presenetijo rokodelska dela učencev, koja so izložena na desni strani. Jako mnogo so izložile češke marljive učenke. Izloženo je tu pletenje, vezenje, šivane obleke in perilo i. t. d., skratka so tu zastopana vsakovrstna ročna dela. Predmeti so takó spretno dovršeni, da kar strmimo, če pomislimo, da so vse to izgotovile povsem mladostne devojčice. Kaj

sličnega se niso učile pred sto leti v ljudski šoli. Za to imajo češke učiteljice veliko zaslugo. Kako napredujejo, pouči nas vršovička šola (blizu Prage), koja je izložila jako nazorni pregled v poučevanju ženskih del. Potem se pa čudimo, da takó mlade roke vedó izgotoviti obleko za celega človeka. Dve izloženi figuri v narodnem kroji nam to predstavljata. — Globoko nas gánejo izložena dela slaboumnih otrok. Preproste in jednostavne so. Toda dobrodejstvo, koje stvarja delo, gotovo olajšuje tudi nesrečnemu bolnemu dečku stanje njegovo, in smelo trdim, da v tem jednostavnem delu je izložen velik triumf vzgojevalnega delovanja našega stoletja. Škoda, da je tu izloženo samo, kar se stori za poučevanje mladine, a ne tudi, kar se stori nji v zabavo in obveseljenje. Izložena zabavna literatura ni kaj bogata, dasi je, kolikor je znano, v istini večja. V oddelku ljudskega šolstva so izložili raznoteri knjigarji svoja učila, na pr. Otto, Kober i. dr.

Ostavimo oddelek ljudskega šolstva za istinito zadovoljnostjo, koja nas spremlja v vseh strokah češkega dela, ter pristopimo k razstavi c. kr. čeških in nem-

ških učiteljišč in k sosedni izložbi srednjega šolstva. Oba ta oddelka zavzimata primerno le malo prostora, kar je umevno. Sprva ni možno srednjim šolam izložiti svojih učil, kakor je to možno učiniti ljudskim šolam, dalje je strogo urejen njih razvoj in stopinja po zákonu, tako da je jeden ustav sličén drugemu na las. Zanimivi so diagrami, med kojimi je najzanimivejši diagram o obiskovanji nemških srednjih šol. Črte predstavljajo obiskovanje posamičnih ustavov skoro do vratolomne višine, toda na stopinji 70. leta padajo hitro v globljo prepast, bolj nego kdaj. Srednje šole so izložile pismena in obrazovna dijaška dela; izloženi so dalje načrti šolskih poslopij, grafično usposobljena povestnica srednjih šol. Jako borno so tu zastopana učila. Toda zeló zanimiva je izložba pisateljskega delovanja učiteljstva. Stari akademiški gimnazij, kjer so učiteljevali Jungmann, Velišsky, Niederle, Novotny, Sohaj, Zikmund, Durdik, Kott in dr. stoji na vrhu. Ženska ročna dela so tudi častno zastopana (ženska učiteljišča). Triumf šolske izložbe je pa pred vsem strokovna šola. O tej prihodnjič. **A. S.**

Učitelja - voditelja uradne knjige.

2. Šolski vestnik (kronika).

Šolski vestnik je kot posebna uradna knjiga za vsakega učitelja in za učiteljenaslednike važnega pomena.

Koliko bi mi danes znali: kako se je šola zidala, kako je občina pozdravila in sprejela novo došlega prvega izobraževalca svoje mladine, kateri prvotni šolski organi so največ vplivali na razvoj šole in učiteljstva, ako bi se bile pred petdesetimi in več leti šolske kronike spisovale kakor se morajo spisovati danes!

Koliko zanimivega dalo bi se v svet spraviti o šoli in šolski okolici, ko bi se bilo vse zanimivo takoj ob ustanovi šole točno zapisovalo!

In tako? — Preteklost molči in mi ž njo. Bolje táko — saj bi nam v marsičem gotovo ne razvedrevala lic!

A kaj moremo mi temu sedaj opomoči? Gotovo, v kolikor se da! Treba le obstoječe historično gradivo šolske kronike dobro pretresti in virov iskati, kako to popolniti.

Kako zanima čitatelja n. pr. vrstica: „Ob tej priliki (ko je bilo šolsko poslopje dozidano) našli so pred šolskim pragom necega jutra novorojeno dete, katero so zvali „Novošolskim!“

Kaj ti pomaga ta mična opazka, ako ne znaš kedaj so je našli, krstili, ali biva morebiti še dandanes v občini i. dr. To

so opazke historičnega pomena za šolo, a radovednosti čitateljevi vendar popolnoma ne ustrezajo. Zato: številke — gole številke mnogokrat več povedó, nego kratka, suhoparna opazka!

Šolska kronika bodi lična uradna knjiga, katere vnanjost naj že vzbuja veselje do vsebine. Bodi tedaj lično in trdno v platno vezana. Ker zánjo ne gre sestavljati posebnega formulara, naj učitelj skrbi, da se ji uveže vsaj finejši popir.

Kroniko potem paginira, kar je vsekakor treba, da je ne more potem nihče „skubiti“. Jako neprijeten utis napravi na čitatelja taka „oskubljena“ kronika, kateri manjka tu in tam kak list!

Prav zanimivo je, ogledavati si in prebirati razne šolske kronike. — Videl sem kroniko, katera je nekdam služila ob enem „vložnim zapisnikom“, a drugje čital zopet neslane opazke, katere dotičnemu spisatelju nikakor ne delajo častí!

Sploh je ta lepa, ob sebi najbolj zanimiva knjiga nekaternikom pravcati „deseti brat“, — kakor piše nek sotrudnik v lanskemu letniku našega lista!

Vnanjost smo nekoliko ob kratkem narisali; kaj in kako gre spisavati v njo?

V kroniko spisuje naj se sploh vse, kar je za šolo in nje napredek le količkaj historičnega pomena.

Spisuje naj se po šolskih letih; prične se tedaj spisovati začetkom šolskega leta in se koncem istega tudi dovrši.

Ker pa naj bode kolikor možno lepo spisana, naj se piše med šolskim letom na posebno polo, katera se vezani kroniki vloží ter naj se sestavi in zajedno šele koncem leta vpiše.

Tako se doseže jednolična pisava bodisi v krasnopisu, kakor tudi iz drugih razlogov (recimo radi črnila, katero tudi svojo pristnost menjava).

V kroniko naj se spisuje:

A. Osojbe, katero je z šolo v najožji dotiki in sicer:

1.) Začetkom šolskega leta vse učno osojbe, šolski vodja in na večrazrednici druge učne moči ne izvzemši učitelja veronauka, bodisi že stalno v to nastavljenega, ali začasnega. Kjer je nastavljena za pouk v ženskih ročnih delih posebna učiteljica, naj se tudi ta vpiše.

Na večrazrednicah zapiše naj se tudi, kako so se učne moči v posameznih razredih razvrstile, ako se je alterniranje vpejlalo in po koliko ur je vsaka učna moč na teden poučevala.

Premembe v učiteljskem osojbi naj se natančno beležijo, kdaj in katerim učiteljem je bil ta imenovan, kdaj je službo nastopil, kdaj odšel, oziroma bil premeščen (datum in številka dotičnega dekreta). Tudi naj se zapiše, ako je kdo obolel, ali je dobil dopust in kdo ga je nadomeščal.

2.) V najbližji, ožji dotiki z šolo je krajni šolski svèt, oziroma njega predsednik. Ta naj se z vsemi udi in njih namestniki tedaj tudi vpiše. Tudi sej krajnega šolskega svéta, v katerih se je za šolo ali učiteljstvo kaj važnega — n. pr. razširjenje šole — stavba novega šolskega poslopja i. dr. sklenilo, ni zabiti.

3.) Dalje vpisujejo se v kroniko premembe pri c. kr. okrajnem in deželnem šolskem svētu in naučnem ministerstvu. Tu gre zabeležiti le prememba v osebi predsednikovi. Lahko pa se v obeh prvih korporacijah vpišejo zastopniki deželnega odbora in cerkve ter poročevalec v šolskih stvaréh. Ako dobi tedaj n. pr. okrajni šolski svèt novega predsednika, vpiše vodja to premembo s primernimi dati (ako so mu pristopni).

V najožji — recimo osobni dotiki z šolo so faktorji, katerim je nalog, šolsko obiskovanje, pouk, stanje šole i. dr. nadzorovati; to so krajni, c. kr. okrajni in deželni šolski nadzorniki.

Imenovanje novega šolskega nadzornika najnižje ali najvišje stopnje naj se tedaj tudi vpiše. — Nadzornik pohodi v svrhu nadzorovanja šole — zopet nov povod, šolsko kroniko odpreti in to vpi-

sati. Tudi naj se vpiše nadzorovanje veronauka po dotičnem cerkvenem nadzorniku. Kjer so z večrazredno šolo spojeni kakí posebni tečaji — recimo nadaljevalni, poklicani so v nadzorovanje istih posebni nadzorniki; tudi ti in njih nadzorovanje dotičnega pouka naj se vpišejo.

Nadalje gre vsako posebno odlikovanje jedne teh oseb vpisati, tako n. pr. odlikovanje kakega voditelja, pohvalnico kakega družega učitelja, podelitev kake posebne časti (n. pr. naslov ravnatelja, priznanje na uspešnem mnogoletnem delovanju ali celó kak križec za zasluge, imenovanje častnim občanom in mnogo dr.)

Slednjič naj se vpiše, kdaj je dobil ta ali oni učitelj starostno doklado in katero.

B. Notranji razvoj šole in vse pouka se tikajoče razmere.

Semkaj gre beležiti:

1.) Kdaj in kako se je pričela ter sklenila vsakdanja in ponavljalna šola (obrt-nijsko-nad.) šola, kdaj so se sklenila posamezna četrtletja, koliko otrok je dobilo šolska naznanila, izpustnico, odhodnico. Tudi naj se izpišejo domače konferencije, kdaj so bile in kaj se je posebno važnega v njih razpravljalo. To so malenkostni, a za šolstvo vender kolikor toliko zanimivi podatki.

2.) Koncem šolskega leta vse važnejše iz šolske statistike, ako mogoče v posebnem kratkem pregledu: skupno število šologodnih in šoloobiskujočih otrok, ponavljalcev in vsakdanjih učencev, kakšno je bilo šolsko obiskovanje — koliko jih je obiskovalo prav pridno, pridno, srednje, zanikarno, koliko je sposobnih, koliko ne, koliko je bilo oproščenih i. dr.

3.) Ako je moral pouk prenehati, zakaj, koliko časa, deloma ali popolnoma, ali se je tačas za to najela druga soba (recimo zaradi nalezljive bolezni, kake elementarne nezgode, bolezni učitelja i. dr.)

4.) Elementarne dogodke, kateri vplivajo kolikor toliko na šolo, pouk ali obiskovanje, n. pr. povodnji, požare, manj redko potrese. Semkaj se zaznamova tudi

razširjenje kake nalezljive bolezni med šolskimi otroci.

Ako učitelj to vestno zaznamuje, postane šolska kronika ne le pravi šolski vestnik, ampak tudi domača zgodovina šolske občine.

5.) Ukaze in odredbe šolskih oblastev, kateri šolo ali šolsko občino ustanovljajo, razširjajo, polu- ali celodnevni pouk vpe-ljujejo, dovolijo posebne tečaje vpeljati, povišajo šolo v višji plačilni razred i. dr.

C. Dobrotniki šole in njih blagi čini.

Na mnogih šolah dá se baš v tej točki mnogo lepega zabeležiti v čast in hvalo dotičnemu blagemu prijatelju šole in mladine. Ta podari šolski knjižnici primerno število knjig, oni je vpisal šolo ustanovnim udom „Národne šole“, tretji je zopet naročil šoli „Vrtec“ ali „Kmetovalca“ ali podaril vsoto v nakup šolske zastave ali harmonija i. dr. Tako si stavi trajen spomin v otrocih kakor v učiteljstvu.

A tudi sovražnikov šole ne gre prezirati; tudi istim naj se stavi v kroniki dostojen spomenik v samoobrambo šole in učiteljstva.

Vsekakor je zanimiva za novodošlega učitelja šolska kronika, kajti tu čita in izvé vse, česar vsakdo našega stanú sprva želi: kako je ljudstvo šoli prijazno ali hladno, koliko otrok broji šolska občina, koliko jih obiskuje, kaki so uspehi, kdo je že na tej šoli deloval i. dr.

Iz dobro urejene šolske kronike odsvita naj notranja in vnanja šola kakor odsvita blesteča zvezda izmed svojih sestrá.

Mnogo družega dá se še v kroniko vpisati, kar pa prepustim tovarišem in — slučaju!

Kakov bodi jezik šolski kroniki?

Jezik bodi gladek, pravilen in — materin. Spisana bodi kronika tedaj natančno, vestno, objektivno in — dostojno!

Ne gre tedaj vpisovati napačne date in površna ali „primerna“ števila; tudi

naj se dogodki opišejo zaporedno in kolikor možno kratko a jedrnato. Nikakor pa ne gre v kroniki vpisovati in udrihati po učitelju neljubih osobah. Kronika dojde vsako leto v „uradne roke“ in te bi takemu spisu gotovo obleko pristrigle! In potem — takt!

In končno? Treba da se pisatelj kro-

nike vsakokrat, ko jo dovrši, tudi podpiše. Ne samo „und da kam meine Wenigkeit“ — končno pa venderle ne znamo, kdo je ta „Wenigkeit!“

Nikomur se ni treba sramovati staviti svoje imé pod pošten spis.

Francišek Marolt — Brdo.

Knjiga Slovenska

v

XIX. veku.

*

Josip Levičnik r. 6. apr. 1826 v Železnikih, učil se najprej v šoli domači, l. 1835 v Ljubljani, l. 1836—38 v Celovcu, l. 1839—41 spet v Ljubljani v I. in II. latinski šoli, potem nekako $\frac{1}{2}$ leta trgovanja pri Mahru in $\frac{1}{2}$ leta orglarstva pri Riharju, ter postal l. 1843 v svoji rojstni fari organist, l. 1856—7 šolski učitelj, poznej načelnik krajnega šolskega sovéta, lastnik domačije, fužinar, srenjski župan, odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Za slovensko pismenstvo se je jel vnemati po „Novicah“, vzlasti l. 1848, in je prvokrat javno oglasil se Joža Orglovski v „Sloveniji“ l. 1849 št. 55, kjer je resno pograjal Kroparje zaradi nemškega petja v cerkvi, v št. 84 pa je poročal Joža Levičnik o grozni povodnji po Selški dolini ter o prehudem uničevanju ondotnih gozdov. Redovno pa je jel dopisovati v „Novice“ in druge domače liste l. 1852 in odslej je priobčil vsako leto, nekatero celó mnogo slovstvenega blaga na radost in korist svojim rojakom. Značil je svoje spise Josip Levičnik, ali J. L., Podratitovski, Rodoljub Podratitovski, Jože Žlindrovič, ali Jože L. Železodolski, Železogorski, tudi Pravicoljub, Neduhoven, Laicus itd. itd. Naj nekoliko opišem marljivost starejšega šolskega rodoljuba v zgled in posnemanje mlajšim učiteljem slovenskim!

L. 1852 v Novicah v dopisu iz Železnikov Josip Levičnik hvalo daje Petru Rojcu iz Podbrezj za izvrstno narajene orgle za podružnico sv. Frančiška Ksaverja, poznej l. 1854 pa za dekanijsko cerkev v Kranju.

L. 1853 jadikuje v Novicah o ogljarih in žagah, ki po Gorenskem stvarjajo nov Kras, dokler po Notranjskem in Teržaškem skušajo ga pogojzditi; v raznih dopisih pa toži o čudni zimi in hudi uri, o pomanjkanju zdravnikov po deželi, o nekterih šolskih neprijateljih, o teržnem dnevu, o slabi skerbi za premoženje in zdravje v Železnikih. — V Danici govori o farni cerkvi sv. Antona, o podružnici sv. Frančiška, o skerbi Slomšekovi za cerkev, šolo in šolsko slovstvo, o zornih mašah, o posvečevanju nove Šent-Lenartske cerkve nad Loko, ter razodeva želje po novi in večji domači farni cerkvi. — V Šolskem Prijatlu II. teč. kaže povestico: Zvesti psiček. Zdajno; Večno — v pesmici. Šole — da so človeštvu k nezrekljivej koristi; one so podlaga vsega človeškega blagostanja.

L. 1854 piše str. 15: „Danes smo prvi letošnji list „Novic“ prejeli ter pozdravili jih s serčnim „živio“. Z veseljem vidimo, da so se verli prijatelji in rodoljubi naši sopet kaj možko krog njih vsto-

pili, kar nam je spet porok za marsikak dober nauk in marsikako veselo in kratkočasno uro, ki nam jo bojo donasale „Novice“ vprihodnje. Slava! — V sredi preteklega leta se je osnovalo pri nas b r a v n o društvo, ki si je naročilo „Novice“ in „Danico“ tudi zanaprej. Veselo je viditi, kako udje te družbice, priprosti delavci, te časopise vselej težko pričakujejo in kaj marljivo preberajo, kar je živ dokaz, da se giblje naš slovenski narod in drami od dné do dné bolje. Krajcarji, ki jih človek za časopise vloží, so pa resnično tudi dobro naloženi, ker dobri časopisi so studenci, iz katerih človeški rod zajema neizrekljivo veliko naukov in omike“. Sicer toži o prekupcih odertnikih, o gojzdihi po Ilovici, svetuje o spominku Josipini Turnogradski, ter priobčuje: Ogled po kranjskem Gorenskem (str. 255—259) — v Bohinj, na Bled, v Loko in Železnike. Zajterk. Obraz iz vojaškega življenja l. 1814 (str. 287—292). — V Danici pripoveduje o strupenem žganju in vsled njega o neki žalostni smerti; o smerti gosp. fajm. Fika v Selcih. K sv. Rešnjimu Telesu — pesem pred blagoslovam (str. 101). O nedeljski šoli v Gradu, v Gorjah in o tamošnji farni bukvarnici. O prazniku prečistega Spočetja Matere Božje. — V Šolskem Prijatlu Celovškem pa so poleg „Smešnice (str. 15)“ obširno opisani „Narodski običaji v Železnikah“ (str. 19—133) in je pričeto jako tehtno „Ogledalo pridnih otrok“ (str. 212—415). — V Drobtincah: Pijanci, joj vam! Sp. J. Orglovski.

L. 1855 kažejo Novice moža v dnarjih itd. — Železniki na Krajskem. Krajopisje (str. 35—47). Čertice iz življenja rajnega ruskega cara Nikolaja I. (Po Neven-u). Ogled po Gorenskem. Poljanska dolina in pot skoz njo proti Idrii (str. 258—283). Ogled po domačii: Eno noč pri sv. Joštu na Gorenskem. O smerti učenika Jak. Demšerja (cf. Dan. str. 209). — V Danici opisuje obhajanje verskega določila o brezmadežnem spočetju M. B. v Železnikih in drugod; o Šmarnicah v

Šent-Vidu nad Ljubljano; o romanju k Materi Božji v Sušo. Zvezdica za šolo priporoča kerščanski pozdrav: Hvaljen bodi J. Kr.! — Šolski Prijatelj nadaljuje „Ogledalo pridnih otrok“ (str. 62—293) ter razpravlja „lepe slovenske pesmi, in kako bi se one nar uniši med narod vcepile in razširile (str. 129)?“

L. 1856 Novice: Pot od Ljubljane do Belepeči (Weissenfels str. 46—167). O ponočnem beračevanju. Dva dni v Gorotanu (str. 177—221). O zadušnem kašlju. Junaštvo ruskega kmeta l. 1812 (Po ilirskem). Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade (Neven). Slap Zaveršnica v Bohinji. Iz spisov ruskega mornarskega častnika (Po Sédnici). Znamnje sv. Križa (Prevod ilir.). Dogodba iz avstro-francoske vojske (str. 421). — Danica: Zvezdica za šolo, kjer priporoča učitelju, kako naj hití s časom naprej, češ, beri, beri in zopet beri! . . Lepo priliko podaja učenikom, starim in mladim, učiteljska knjižnica, ki se je ustanovila v Ljubljani itd. (str. 36). O novem Božjem grobu v Železnikih. Marii nar zvestejši prijateljci človeškega rodu — pesem: Vzdigni duša hvalni glas — Previsoki pomočnici itd. O Materi Božji v Cengrobu fare Starološke. Šola (Pes. str. 216). — Slovenski Prijatelj. Časopis za šolo in dom v Celovcu: Lah in Slovenec. Vojaška zvičajnost. Za šolarje kaj: Ne muči živali! Mirko Ostrovid, ali gorje nepokornim otrokom! Pravični Štefan, ali stori prav in ne boj se nikogar! Pridni Peter, ali zvestim služabnikom se malokdaj slabo godí (Prevodi ilirski)! — Drobtince: Marii (Češena, visoka in sveta) in Marii (Premila Marija itd.). Božična pesem za sveti večer (O! kaj je to, da je nebo itd.). Kvartopirci poslušajte! Čertica iz življenja katoliškega zdravnika. Lep izgled dopolnjene obljube. — V razgled bodi iz Danice pesem:

Š o l a.

Šola je prijazen kraj,
Dost veselja nam delí.

Šola vse nas veseli,
Šola je prijazen kraj.

Šola je koristen kraj,
Nas uči potrebniga,
Stežó k sreči nam ravná,
Šola je koristen kraj.

Šola je pobožen kraj,
Nas svári pregrešnih zmót,
Kaže nam v nebesa pot,
Šola je pobožen kraj.

Šola, šola, blagi kraj!
Dobro, srečno vladaj nas,
De preseli smertni čas
Nas v lepí svetí raj!

L. 1857 *Novice*: O okrajnem predstojniku J. Pajku. Šole na Krajnskem, kjer pravi na pr.: „Z radostjo se navdaja slednega domorodca serce, ako se ozre po svoji domovini ter vidi, kako kolikor toliko vse napreduje in kako tudi ljudske šole — prva podlaga ljudske omike — se množijo od leta do leta in dospevajo čedalje bolje svoj namen. Slušajmo, kaj nam o njih dunajski časopis „Oesterreichischer Schulbote“ govori . . . Iz vsega tega se vidi krepko napredovanje šolstva na Krajnskem . . . Pomnožilo se je tudi število šolskih podpornikov . . . S povzdigo in boljšanjem unajnega stanja ljudskih šol napreduje tudi učilo v raznih vednostih, kakor tudi napeljevanje h keršansko-pobožnemu življenju mladine. Tako se kateheti kakor učniki vzajemno trudijo, da bi šolski poduk rodil mnogo sadú za dušo pa djansko koristil potrebam vsakdanjega življenja. Pa tudi učnikom samim se vidi očitno, kako hrepenijo dan za dnevom po vedno večí omiki in izobraženji, k čimur učiteljski zbori in skoraj že v vseh šolskih okrajih vpeljane učiteljske bukvarnice posebno veliko pripomorejo . . . Poslednjič naj bo še povedano, da visoka c. kr. deželna vlada ravno zdaj potrebno snuje za istino ali kapital, iz ktere obresti bi učiteljske vdove ali njih zapuščeni otroci penzijo dobivali itd. . . Visoko častiti gospodje, kterim Vam je toliko mar za napravo novih šol, le verlo naprej! Imé Vaše se bo svetilo v zgodovini naše

dežele in serčna hvaležnost potomstva pa Vam bo plačilo za Vaš blagi trud (str. 51)!“ — Prizor iz gledišča sveta. Nočna luč (Prev. ilir. str. 55—63). Popravek v „Nevenu“ o Železnikih. Kdo zmed nas je narvečji lenuh? (Po Al. Stolcu). O pastirski napaki in o nočnem napadu po tolovajih. Hudodelnik. Žalosten izgled napačne otroške odreje (Po ilir. str. 143—167). Dvojčka. Prizor iz zadnje avstrijsko-ogerske vojske. Predčutje (Pol. ilir. poslovenil str. 338—367). „Glasi radosti o vernitvi Nju c. k. apost. Velič. Franc - Jožefa in Elizabete med Krajnce l. 1857“ — za klavir zložil Josip Levičnik (str. 92). — Danica: O neki vdovi in njeni možitvi po volji Božji. Velikonočna (Pes.: Aleluja! Aleluja! — Tak' se sliši glas veseli itd.). O nadškofovem obiskanji v Novakih. Cesar in Cesarica v Marija-Celji. O božji poti v Velesovem. — Prijatelj: Božji angelji čujejo nad nedolžnimi in pobožnimi otroki (Poleg nemš.). Miloserčni Tonček. Poslušaj glas vesti (Prev. nemšk.). Tudi v naslednjih tečajih kratke novice in poročila p. l. 1859: Popis o kranjskih cerkvah; l. 1860: O zlati maši g. Kersnika itd. — Drobince: Adventne cvetlice, posvečene prečisti devici in Materi Marii (Pes.). Blagor Avstrii — Cesarju in Cesarici (str. 159—167).

L. 1858 *Novice*: Tistim nekaj, ki radi v lotrijo stavijo (Poslov.). Ktera je prava meja med Černogoro in Turčijo (Ilir.). Sultan in berač (Neven). Zvestoba ruskega vojaka. Kteri narod je najbolj izobražen v Evropi (Svobodno po ilir.). — Danica: O smerti fajm. J. Muleja v Sorici. O smerti fajm. A. Ljubiča v Selcih. O lepoti farne cerkve v Kranju. — Drobince: To je bilo za mene; prosim pa zdaj za uboge sirote itd.!

L. 1859 *Novice*: Spominki na Dolensko, ki jih pričinja na pr.: „Kakor si spehano in onemoglo truplo želi krepčavne hrane pa sladkega počitka, tako tudi duh naš po dolgem trudu hrepení po oddihu, da bi se nekoliko okrepčal in oživil za

novo delo. Kako bi pač človek tudi izhajati mogel, ako bi neprenehoma vprežen bil ko črna živina! Dosti prezgodaj bi mógel v kertovo deželo. Kdor si hoče duha razvedriti, naj prime za romarsko palico in naj gre po svetu — je že stara beseda. In to je tudi moje vodilo. Kdor pa ne more v Rim, si izbere bližnjo pot, in ker pravi domača pesemca, da „Vse drugač Dolencem solnce sije“, sem se lani namenil, ogledati nekoliko dolensko stran itd. (str. 4—63)“. Gizdalin in čevljar. Marjetica. Slovenska narodna pesem (cf. dr. Tomanovi „Glasi domorodni“). Pričujoča pesem speva žalostno dogodbo, ki se je pripetila njega dni na Pustem gradu (Wallenburg) na Gorenškem (str. 230). Brat sestro najde. Slovenska narodna pesem (str. 302). Stariši, pazljivi bodite pri ženitvah svojih otrok: — Danica: Marii (Slava Ti, Marija itd.)! Lučica (Tihe misli na Svečnični večer 1859. Pes.). Ne igraj s puško! Povračilni dan rad pride. Pomoč

Marije Device. — Drobntince 1859—60: Nekoliko slovenskega pravopisa (str. 205—213). — Vodnikov Spomenik: Ozir po Gorenškem. Pesem Prešernu (Prebravši njegove poezije)! — Razgled iz Ratitovca, kjer piše p.: „Planinsko življenje ima toliko in tako posebno mikavnost v sebi, da ga nar izverstnejši pesniki vsih narodov proslavujejo s svojimi pesmami ... Vodniku, očetu pevcev slovenskih, je bilo na visokem in tihem Koprivniku še vse preglasno in prenizko. Tje gor na plešo Veršaca, v neposredno bližavo starašine slovenskih gora ga je pogostoma gnalo, od kodar se je oziral dalječ dalječ okrog po sinji daljavi. Pregledoval je od tod široki svet, pa ni mu bilo to v omamljenje duha, ker se hrup pozemeljski ni do njega razlegal, ampak samotna duša se je vsled stermečega občudovanja Stvarnikove vse-mogočnosti navzemala čutil, iz katerih so se izcimile slavnoznane slovenske pesmi (str. 171)“.

Ukazi in odredbe šolskih oblastev.

VII. Za vporabo v ljudski šoli pripuščene knjige (dalje).

Mali katekizem. (Kleiner Katechismus.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Broschirt 6 kr.

Veliki katekizem za ljudske šole. (Grosser Katechismus für Volksschulen.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 30 kr.

Kratki katekizem v vprašanjih in odgovorih za ljudske šole ljubljanske škofije. (Kurzer Katechismus.) Laibach. Blasnik's Nachfolger. Preis 16 kr.

Zupan Sim., Krščanski nauk za prvence. (Katechismus für Anfänger.) 4. Auflage. Laibach 1890. Kathol. Buchhandlung. Preis 10 kr.

Lesar Ant., Katekizem ali keršanski katoliški nauk. (Katechismus.) Laibach 1890. Kathol. Buchhandlung. Preis 45 kr.

Sveti listi, berila in evangelji za nedelje in praznike celega leta in vse dni

svetega posta. (Evangelien.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. In Lwd. geb. 46 kr.

Zgodbe svetega pisma stare in nove zaveze za ljudske šole, po nemško pisal Dr. J. Schuster, pošlovenil Anton Lesar. Z 1 čelno in 99 podobščinami med zgodbami in z 1 zemljovidom. (Biblische Geschichte von Dr. Schuster. Slovenisch von A. Lesar. Mit 1 Titelbild, 99 Textillustrationen und der Karte von Palästina.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Geb. 50 kr.

Lesebücher.

Začetnica in prvo berilo za ljudske šole von Ivan Miklosich. (Slovenische Fibel und erstes Lesebuch für Volksschulen.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 24 kr.

Drugo Berilo in slovnica za občne ljudske šole. (Zweites Sprach- und Lesebuch.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 35 kr.

Tretje Berilo za ljudske šole. (Drittes Lesebuch.) Wien 1880. K. k. Schulbücher-Verlag. 40 kr.

Četrto berilo za ljudske in nadaljevalne šole. Von P. Končnik. (Viertes Lesebuch für Volks- und Fortbildungsschulen.) Wien 1883. K. k. Schulbücher-Verlag. 60 kr.

Praprotnik A., Abecednik za slovenske ljudske šole. (Slovenische Fibel.) Laibach 1883. M. Gerber. 20 kr.

Razinger A., Žumer A., Abecednik za slovenske ljudske šole. (Fibel für slovenische Volksschulen.) Laibach 1880. Kleinmayr und Bamberg. 20 kr.

Razinger A., Žumer A., Prvo berilo in slovnica za 2. razred 4- in 5-razrednih ljudskih šol. (Erstes Sprach- und Lesebuch für die 2. Classe 4- und 5-clasiger Volksschulen.) Laibach 1885. Kleinmayr und Bamberg. Gebunden 24 kr.

Janežič Anton, Cvetnik. Berilo za slovensko mladino. (Lesebuch für die slovenische Jugend.) I. Theil. 3. Abdruck. Klagenfurt. Verlag des St. Hermagoras-Vereines. Preis 70 kr. (Für Bürgerschulen und für die 5. Classe fünfflassiger Volksschulen.)

Slovenisch-deutsche Sprachlehrbücher.

Slovenska-nemška začetnica za občne ljudske šole von Ivan Miklosich. (Slovenisch-deutsche Fibel.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 20 kr.

Slovensko-nemški Abecednik za občne ljudske šole von Karl Preschern. (Slovenisch-deutsche Fibel.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. 1884. Gebunden 35 kr.

Žumer A., Razinger A., Slovensko-nemški abecednik. (Slovenisch-deutsche Fibel.) Laibach 1880. Kleinmayr und Bamberg. 25 kr.

Sprachlehrbücher.

Slovenska slovnica za občne ljudske šole von Peter Končnik. (Slovenische Sprachlehre mit Belehrung über Geschäftsaufsätze.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. 45 kr.

Praprotnik Andr., Slovenska slovnica. (Slovenische Sprachlehre.) 6. revidierte und erweiterte Auflage. Laibach 1887. Selbstverlag. Gebunden 32 kr.

Praprotnik Andr., Spisje v ljudski šoli. (Geschäftsaufsätze.) Laibach. Gerber. 32 kr.

Rechenbücher.

Močnik, Dr. Franz R. v., Perva računica za občne ljudske šole. (Erstes Rechenbuch.) Broschiert 8 kr. Wien. K. k. Schulbücher-Verlag.

Močnik, Druga računica. (Zweites Rechenbuch.) Revidierte Ausgabe. Broschiert 12 kr.

Močnik, Tretja računica. (Drittes Rechenbuch.) Revidierte Ausgabe. Broschiert 13 kr.

Močnik, Četerta računica. (Viertes Rechenbuch.) Revidierte Ausgabe. Broschiert 16 kr.

Močnik, Peta računica za jedno-, dvo- in trirazredne ljudske šole. (Fünftes Rechenbuch für ein-, zwei- und dreiclassige Schulen.) Gebunden 20 kr.

Gesangbücher.

Nedvéd Anton, Slavček. Zbirka šolskih pesmi. (Schulgesänge.) Laibach 1879. Selbstverlag des Verfassers. 1. Stufe 20 kr., 2. Stufe 20 kr. 3. Stufe 30 kr.

Lehrbücher zur Erlernung einer zweiten Sprache.

Perva nemška slovnica za občne ljudske šole. (Erstes deutsches Sprach- und Lesebuch für slovenische Volksschulen.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 24 kr.

Druga nemška slovnica za občne ljudske šole. (Zweites deutsches Sprach- und Lesebuch für slovenische Volksschulen.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 36 kr.

Tretja nemška slovnica za občne ljudske šole. (Drittes deutsches Sprachbuch für slovenische Volksschulen.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag. Gebunden 30 kr.

Navod k naučenju italijanskega jezika za slovenske ljudske šole von Anton Valentič. (Anleitung zur Erlernung der

italienischen Sprache.) Wien. K. k. Schulbücher-Verlag.

I. Theil. 1884. 20 kr.

II. Theil. 1887. 42 kr.

VIII. Razpis Metelkovih ustanov.

Visoki c. kr. deželni šolski svèt objavlja nastopni razglas:

Kundmachung.

Z. 1153.

L. Sch. R. Für das Jahr 1891 gelangen die vom gewesenen Professor und Welt-priester Franz Metelko gestifteten sechs Geldprämien für Landschullehrer in Krain im derzeitigen Betrage von je zwei und vierzig (42) Gulden, sowie die aus dem Vermögen des aufgelösten Gartenbauvereines errichteten drei Geldprämien der „Gartenbauvereinsstiftung für Volksschullehrer“ im derzeitigen Betrage von drei und vierzig (43) Gulden hiemit zur Ausschreibung.

Anspruch auf die erstere Stiftung haben jene Landschullehrer in Krain, welche sich nach Ausspruch ihrer vorgesetzten Behörden durch Sittlichkeit, Berufseifer, sorgfältige Pflege der slovenischen Sprache in den Volksschulen und durch Veredlung der Obstbäume vortheilhaft auszeichnen, auf die letztere Stiftung aber jene, welche sich die Pflege der Schulgärten und den Unterricht im Gemüsebau und der Obstbaumzucht besonders angelegen sein lassen, und zwar sollen mit dieser letzteren Stiftung nach den Bestimmungen des Willbriefes immer ein Volksschullehrer in den Bezirken des ehemaligen Kreises Laibach, einer in den Bezirken des ehemaligen Kreises Neustadt (Rudolfswerth) und einer in den Bezirken des ehemaligen Kreises Adelsberg theilhaft werden.

Bewerber um eine dieser Prämien haben ihre diesfälligen gehörig belegten Gesuche bis zum 20. Juli l. J. im Wege des vorgesetzten Bezirksschulrathes hieramts zu überreichen.

K. k. Landesschulrath für Krain

Laibach am 17. Juni 1891.

IX. Tretja deželna učit. konferencija.

Visoki c. kr. deželni šolski svèt sklicuje na dni 1., 2. in 3. kimovca t. l. deželno učiteljsko konferencijo z nastopnim razpisom:

Z. 1120.

Der Landesschulrath findet auf Grund des § 46 des Reichsvolksschulgesetzes vom 14. Mai 1869, R. G. Bl. Nr. 62, resp. des Gesetzes vom 2. Mai 1883, R. G. Bl. Nr. 53, die Lehrer-Landesconferenz in Laibach (städtischer Rathhaussaal) in der Zeit vom incl. 1. bis incl. 3. September l. J. mit der nachstehenden Tagesordnung einzuberufen:

1.) Berathung wegen Festsetzung eines Lehrplanes für Wiederholungsschulen (§ 7 des Gesetzes vom 28. Februar 1874, L. G. Bl. Nr. 6);

2.) Die Einrichtung der Schülerbibliotheken;

3.) Das Rechts- und Pflichtenverhältnis zwischen dem Lehrer als Schulgärtner und der Schulgemeinde bei Nutznießung und Bearbeitung des Schulgartens;

4. Berathung wegen Revision des Lehrganges für den Unterricht der zweiten Landessprache als obligaten Lehrgegenstandes (Erlass des Landesschulrathes vom 5. Februar 1881 Z. 656);

5.) Revision der Formularien für die Amtsschriften.

Mit der Landesconferenz wird auch eine Ausstellung von Lehrmitteln, und zwar in den Localitäten der I. städtischen Knabenvolksschule stattfinden.

Unter einem findet der Landesschulrath die Anzahl der zur Theilnahme an der Landesconferenz zu wählenden Abgeordneten der einzelnen Schulbezirke auf Grund des § 14 der Ministerialverordnung vom 8. Mai 1872 Z. 3306 (L. G. B. Nr. 25 ex 1872) in der Weise festzusetzen, dass auf die Schulbezirke Adelsberg, Gottschee, Gurkfeld und Krainburg je drei und auf die übrigen Schulbezirke je zwei Abgeordnete entfallen.

Hievon wird der k. k. Bezirksschulrath zur eigenen Wissenschaft und zur Verständigung der dortbezirkigen Lehrer mit der Weisung in Kenntnis gesetzt, die Vorname der Wahl von Abgeordneten für den dortigen Schulbezirk rechtzeitig, spätestens aber bis Ende Juli d. J. durch die Bezirksconferenz zu veranlassen und das Resultat sofort anher anzuzeigen.

Für die den Abgeordneten gebührenden Reise- und Zehrungskosten - Entschädigungen

wird beim Schulbezirksverlage vorzusorgen sein.

Etwaige auf die Landesconferenz bezüglichhe Anfragen und Anträge seitens der Lehrer oder des Bezirksschulinspectors sind unmittelbar an den Landesschulinspecteur als Vorsitzenden der Conferenz zu richten.

K. k. Landesschulrath

Laibach, am 12. Juni 1891.

Der Landespräsident:

Winkler.

Vprašanja in odgovori.

K devetemu vprašanju. V učiteljski tečaj za deška ročna dela na Dunaji so sprejeti kranjski učitelji gg: Cepuder Jožef, Dolinar Jožef, Fettich-Frankheim Ludovik, Furlan Jakob, Josin Teodor, Korošec Jožef, Malenšek Feliks, Novak Alojzij, Rant Francišek, Rozman Anton, Skala Anton, Trost Fr. Ks., Vrbič Miha, Zavrl Valentin in (Neulerchenfeld) Armič Leopold. Podpore v ta namen po 80 gld. bode baje dal šestim učiteljem deželni odbor in šestim kranjska hranilnica, torej bode od sprejetih gotovo kateri odpadel. Kdor bi od teh ne

šel na Dunaj, naj to gotovo naznani g. Bruhnsu ali Rissu, da more kakega drugega sprejeti, ker so na Dunaji vseh skupaj nad 80 prosilcev morali odbiti.

Izrazila se je želja, da se vrši potovanje skupno in sicer tako, da bi prišli že v nedeljo 19. malega srpana zjutraj na Dunaj. Vožnja po južni železnici je krajša in tudi cenejša, ako je vožnja znižana. G. Trošt je tudi izjavil, da ne kaže stanovanja v »Studentenheimu« iskati, ker je predaleč in ker se v tem času blizu lahko dobi stanovanje za 7—8 gld.

Naši dopisi.

Z Iga. (Konferencija). Dne 3. roznika t. l. se je zbralo učitelstvo ljubljanske okolice, k letojnji svoji uradni skupščini, katera se je vršila v telovadnici II. mestne šole v Ljubljani. Ob 9. uri otvori skupščino priljubljeni gospod c. kr. okrajni šolski nadzornik Ivan Tomšič z iskrenim pozdravom do navzočnih (manjkala sta g. Bezeg iz Sostrega radi boleznij in g. Črne iz Vrhnike, ki je na dopustu, da oskrbuje III. učiteljsko službo na Grmu) ter imenuje svojim namestnikom g. nadučitelja V. Levstika, a zapisnikarjema sta bila izbrana po vzkliku gg. Francišek Črnagoj iz Šmartnega in Francišek Schiffrer z Rudnika. Predsednik se spominja v sočutno izraženih besedah rajnega tovariša g. Franciška Govekarja, ki je ostavil nas in družino svojo dne 30. vinotoka l. l. in zastopnika deželnega odbora v c. kr. okrajnem šolskem svetu g. Franciška Kotnika. Blag jima spomin! Predstavši zbranim novo došle tovariše in tovarišico in sicer: gđc. Anico Praprotnikovo, kot učiteljico na Igu, gg. Janko Žirovnika, nadučitelja v Št. Vidu, Antona Javoršeka, nadučitelja v Šiški in Franciška Schiffrerja, učitelja na Rudniku, naznani, da se je gđc. Franciška Wrussova preselila k D. M. v Polji, g. Müllner od tu v Pirnice, g. Š. Punčah kot nadučitelj v Slavino, g. J. Janovsky

kot učitelj na nemško deško šolo v Ljubljano in gđc. Suwa v Dobropolje.

Namestu rajnega g. Kotnika je imenoval visoki deželni odbor kot svojega zastopnika v c. kr. okrajni šolski svet g. veleposestnika in župana na Vrhniki Gabrijela Jelovšeka.

V daljšem vsporedu naznanja g. nadzornik došle ukaze in odloke višjih šolskih oblastev, a za tem v izbornem poučnem govoru naznanja razne opazke pri nadzorovanji posameznih šol. Spodbuja navzočne k vstrajnosti in pridnemu delovanju, omenja, da njega opazke so le dobrohotne v prid šolstvu in čast učiteljstva in izraža končno veselje nad jako povoljnimi učnimi uspehi na šolah z nado, da se isti, kolikor možno in krajevne razmere dopuščajo še v večji meri dosežejo.

Med govorom g. nadzornika stopi v dvorano naš za vse dobro vneti in ljubeznivi c. kr. vladni svetovalec in okrajni glavar g. Ivan Mahkot, katerega g. predsednik v toplih besedah pozdravi, posebno poudarjajoč-njegovih zaslug za razvoj šolstva v našem okraji.

O nazornem nauku v ljudski šoli je razpravljala gospica Ana Praprotnikova jako dobro ter bila njena razprava s pohvalo sprejeta, isto tako je bila

odobrena razprava g. Janko Žirovnika o šolskih vrtih, pokazal je poročevalec, da je res pravi pomolog in gojitelj lepih šolskih vrtov.

Knjige za bodoče leto ostanejo iste. G. Francišek Galé nam je poročal o stanju knjižnice in računskem zaključku, kar se na znanje vzame in izreka zahvala gospici Zadnikarjevi in g. Galetu za oskrbovanje knjižnice. Nasvetuje se v nakup več novih knjig in pristop k še nekaterim društvom ter sprejme tudi predlog g. Trošta, da se kupi vsako slovensko glasbeno delo, koje izide tekom časa.

V knjižnični odbor se izberó po vzkliku gđe. Zadnikarjeva in gg. Javoršek, Galé in Žibert, a v stalni odbor gg. Gregorin, Kavčič, Levstik in Papler.

Mesto rajnega Govekarja je bil z veliko večino kot ud c. kr. okrajnega šolskega sveta izvoljen g. nadučitelj Francišek Papler iz Borovnice, a v deželno konferencijo sta bila izbrana gg. Gregorin in Papler.

Ker posameznih nasvetov ni bilo, zaključí gospod predsednik skupščino s trikratnim »slava«-klicem presvetlemu vladarju, na kar se odpoje cesarska himna. Po sklepu nam je g. vladni svetovalec izplačal potne »groše«; hvala mu!

Po konferenciji nam je kazal g. nadučitelj Rant neko prav pripravno stojalo za šolsko tablo in načrt šolskega vrta dobrovškega.

Ob dveh popoldne smo se združili pri skupnem obedu v g. Frlina steklenem salonu, imevši v naši sredini gospoda vladnega svetovaleca in gospoda nadzornika, a popoldan nas je počastil g. Praprotni in g. Stegnar. Prva napitnica g. nadzornika je veljala presvetlemu vladarju, kot zaščitniku in varuhu ljudske šole. Gospod Javoršek je napil g. vladnemu svetovalcu, a ta v lepi slovenski besedi učiteljstvu. Gospod Papler zahvalivši se tovarišem na skazanem zaupanju spet g. vladnemu svetovalcu, a Trošt g. nadzorniku. Vsaka napitnica je bila burno odzdravljena. Pevci so tudi z milobnimi pesmicami veliko pripomogli k veselju. Le prehitro prišel je čas ločitve. Da je bila tudi postrežba in kosilo izborna za nizko ceno, dela čast g. Frlicu.

Na svidenje drugo leto, pa na Vrhniki, da bi vsaj tudi ta kraj spoznali, ker Ljubljana nam je vsem dobro znana.

Lžanski tolažnik.

Iz Črnomlja. (Konferencija). Letošnja okrajna učiteljska konferencija za črnomljski okraj bode dné 16. malega srpana v Črnomlju. Poleg navadnih točék in volitev je na dnevnem redu: 1.) Določitev in razdelitev učne tvarine iz realij. Referat je izdelal stalni odbor. 2.) Razgovor o uprašanjih določenih za bodočo deželno učiteljsko konferencijo.

Društveni vestnik.

Iz našega društva. Dne 20. rožnika je imel odbor »Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani« svojo četrto sejo. Po predsednikovem pozdravu, je prebral tajnik zapisnik zadnje seje, kateri se je odobril.

Gosp. predsednik je naznanil, da nam je društvo »Wiener pädagogische Gesellschaft« poslalo svoje letno poročilo, v katerem so tudi isti podatki, katere je bil naš odbor poslal o našem društvu. Imenovano društvo nas prosi, da bi mu tudi za prihodnje leto poročali, a ne samo o svojem, ampak v vseh slovenskih društvih. To bi bilo našemu društvu pretežko, zato misli g. predsednik v našem glasilu vsa slavna slovenska učiteljska društva na to opozoriti in jih prositi, da bi se vsako društvo samo oglasilo.

Potem se je poročalo v tretji skupčini »Zveze« v Trstu.

Nadalje je bil razgovor zaradi deželne konferencije. Naše društvo bode po svoji moči skrbelo za zabavo in za prenočišča gg. udeležencem. Po g. predsednikovem predlogu so se izvolili gg. Bahovec, Furlan in Kokalj, da naj premišlujejo, kako bi se to najbolje zgodilo, ter naj pri prihodnji odborovi seji o tem poročajo.

J. Furlan.

Iz Krškega. Pedagogičsko društvo v Krškem bode imelo občni zbor dné 15. malega sr-

pana t. l. ob 2. uri popoldne na vrtu g. Gregoriča v Krškem. Spored: 1.) Poročilo o društvenem delovanju preteklega leta. 2.) Pregled letnega računa. 3.) Volitev 3 pregledovalcev računov. 4.) Volitev 7 udov v društveni odbor. 5.) Določitev letnine za ude.

K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Iz postojnskega okraja. Vabilo k občnemu zboru »Učiteljskega društva za postojnski šolski okraj«, ki bode dné 8. malega srpana ob 4. uri popoldne v Postojini s sledečim dnevnim redom:

1.) Pozdrav predsednikov.

2.) Tajnikovo poročilo o društvenem delovanju preteklega leta.

3.) Blagajnikovo poročilo.

4.) Volitev treh pregledovalcev računov.

5.) Prememba pravil oziroma ustanovitev podporne zaloge, poroča g. Jakob Dimnik.

6.) Volitev odbora.

7.) Posebni nasveti.

8.) Dne 9. mal. srpana ob 9. uri dopoldne razkrite nagrobnega spomenika r. g. F. Keteja v Košani.

K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Litija, 25. rožnika. Vabilo k občnemu zboru, ki ga bode imelo »Litijsko učiteljsko društvo« dné 8. malega srpana ob 2. uri popoldne v pro-

starih poštarja g. Treota, oziroma njegovega gostilničarja z nastopnim sporedom: 1.) Pozdrav predsednikov. 2.) Poročilo o društvenem delovanju minolega leta. 3.) Poročilo o stanju društvenega premoženja. 4.) Volitev dveh preglednikov računov. 5.) Volitev novega društvenega vodstva (odbora, § 26. društvenih pravil). Poleg tega še: Poročilo o III. glavni skupščini »Zveze učiteljskih drušev« v Trstu in pojedini nasveti.

K obilni udeležbi vabi tudi neučitelje *odbor*.

Vabilo h koncertu, katerega priredi »Litijsko učiteljsko društvo« dne 8. mal. srpana (na dan konferencije) zvečer ob 8. uri v prostorih gostilničarja Celestine (na pošti) na korist društvu.

Spored:

- 1.) Nagovor predsednikov.
- 2.) *Anton Nedved*: »Popotnik« — možki zbor s tenor-solo in čveterospevom.
- 3.) *H. Volarič*: »Pri zibeli« — mešani zbor.
- 4.) *Fr. Grbic*: »Pod lipico« — čveterospev.
- 5.) *I. Bartl*: »Nazaj v planinski raj« — možki zbor z bariton-solo in čveterospevom.
- 6.) *Fr. S. Vilhar*: »Nezakonska mati« — sopran-solo s spremljevanjem glasovirja.
- 7.) *Fr. Grbic*: »Klic pomladni« — mešani zbor.
- 8.) *Gj. Eisenhut*: »Ustaj rode« — možki zbor.
- 9.) *V. Parma*: »Venec slovenskih pesmi« za 2 gosli, cello in čvetororočno igranje na glasovirju.
- 10.) *H. Volarič*: »Lahko noč« — mešani zbor.

Za prave in podporne ude vstopnina prosta. Neudje pa plačajo 30 kr. za osobo in 70 kr. za družino. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K prav obilni udeležbi vse prijatelje petja in učiteljstva vabi uljudno *odbor*.

Dostavek. Vse gg. tovariše-pevce in gospice tovarišice-pevkinje odbor prav lepo prosi, da se pesmi priučé, da s tem koncertom svetu pokažemo javno, koliko premore zavedno učiteljstvo z združenimi močmi, kadar gre za njegov stanovski ugled in povzdigo slovenske pesmi. Sleharni naj po svojih močeh dela na večji in plodonosnejši uspeh »prvega koncerta«, ki ga napravi učiteljstvo »litijskega okraja«. Na zdravje in veselo svidenje v 8. dan mal. srpana v Litiji! *Odbor „litijskega učiteljskega društva“.*

Po sklepu knjižničnega odbora v Litiji bode načelnik vsako leto tudi v »Učit. Tovariši« (v številko pred ali po uradni konferenciji) prijavil prirastek vseh knjig, ki jih odbor čez leto nakupi, da si na ta

način vsak učitelj oziroma šolsko voditeljstvo more dotični zapisnik popolniti.*)

Prirastek

knjig za »okrajno učiteljsko knjižnico« v Litiji od 30. malega srpana m. l. do 8. m. srpana t. l.

Pod A.: 95. »Pedagogiški letnik« (1889); 96. »Učit. Tovariš« (1889); 97. »Popotnik« (1889); 98. »Schule und Haus« (1889); 99. »Laibacher Schulzeitung« (1889); 100. Fr. Gabršek »Dušeslovje«; 101. R. Niedergesaes »Handbuch der speciellen Methodik« (zvezkov: 10, 11, 12, 13 in 14 manjka!); 102. »Laibacher Schulzeitung« (1887); 103—114. Vsi »Učit. Tovariši« s početka do 1884. l.); 115—118. Vsi And. Einspielerjevi »Šolski Prijatelji« (1852—1855); 119. »Schule und Haus« (1890); 120. »Popotnik« (1890); 121. »Učiteljski Tovariš« (1890); 122. »Pedagogiški letnik« (1890); 123. »Laibacher Schulzeitung« (1888); 124. Fr. Gabršek »Jezikovni pouk na ljudski šoli« a in b; 125. Jos. Bezljaj »Navod k početnemu risanju in oblikoslojvu« a, b, c, d in e.

Pod B.: 92. Dr. Max Wildermann »Jahrbuch der Naturwissenschaften« (1888—1889); 93. Letopis »Matica Slovenske« (1889); 94. Dr. Fr. Lampe »Dušeslovje«; 95. Dr. Max Wildermann »Jahrbuch der Naturwissenschaften« (1889—1890); 96. »Slike iz občega zemljepisa« (Mat. Hrvatska); 97. Dr. G. L. Kriegk »Die Völkerstämme«; 98—115. »Schlossers Weltgeschichte« (18. zvezkov); 116. Letopis »Mat. Slovenske« (1890); 117. Dr. Fr. Lampe »Dušeslovje« (II. del); 118. Dr. Melchior Neumayr »Erdgeschichte« (allgemeine Geologie); 119. in 120. Dr. Friedrich Ratzel »Völkerkunde« (2 dela); 121. Dr. Johannes Ranke »Der Mensch«; 122. Dr. Max Wildermann »Jahrbuch der Naturwissenschaften« (1890—1891).

Pod C.: 64. »Ljubljanski Zvon« (1889); 65. »Vrtec« (1889); 66. Aškerc »Balade in romances«; 67. Sielo za zabavu i pouku; 68. Glava; 69. Dva hrvatska junaka; 70. Črtice iz hrvatske književnosti; 71. Knez Nikola Zrinski; 72. Emin — Agina Ljuba; 73. Nikola Tommaseo »Iskrice«; 74. Biedne priče; 75. Pavao Šegota; 76. Poviest carstva Rimskoga, (Zadnjih 10 knjig »Maticе hrvatske«); 77. »Unter den Fahnen« — die Voelker »Oesterreich - Ungarns« in Waffen; 78. »Alte und neue Welt« (1889); 79. »Alte und neue Welt« (1890); 80. Slovenska Talija (55. zvezek »Teharski plemiči«); 81. Zabavna knjižica »Maticе Slovenske« (V. zvezek.); 82. »Slovan« (1887); 83. Slovenska Talija (56. zvezek »Svetinova hči«); 84. »Ljubljanski Zvon« (1890); 85. »Valentina Vodnika izbrani spisi« (»Matica Slovenska«); 86. »Vrtec« (1890).

Pod D.: 23. »Kmetovalec« (1889); 24. »Vrtnar« (1889); 25. »Kmetovalec« (1890); 26. »Vrtnar« (1890).

Pod E.: 36. Deutsch-slovenisches Hand-Woerterbuch v. A. Janežič; 37. Poročilo o javnih in privatnih ljudskih šolah v Ljubljani (1889—1890); 38. Stimmen aus Maria Laach »Katholische Blätter« (1890); 39. »Vindobona«; 40. Srbska in ruska »Azbuka«; 41. Dr. Friedrich Erdmann Petris »Handbuch der Fremdwoerter«.

V Litiji, meseca rožnika 1891. *Načelnik.*

*) Tej želji radostno ustrežemo in na to opozarjamo tudi knjižnične odbore v drugih okrajih. — *Ured.*

Vestnik.

Osobne vesti. C. kr. okr. šolski nadzornik za ravnoliški okraj, č. g. župnik Jakob Aljaž se je odpovedal nadzorništvu. — Visoki c. kr. deželni šolski svet je na mestni dekliški osemrazrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani izvršil nastopne osobne premebe: gospodičino Frideriko Konschegg je pomaknil na mesto druge učiteljice (600 gld.), gospodičino Emilijo Gusl na mesto tretje učiteljice (600 gld.), gospodičino Agnezo Zupan na mesto četrte učiteljice (500 + 100 gld.), gospodičini dosedanji podučiteljici Marijo Wessner in Marijo Marolt pa na mesti pete in šeste učiteljice (po 500 gld.); zajedno je odredil, da se gospodičina Friderika Konschegg s pričetkom novega šolskega leta prideli v službovanje na mestni nemški dekliški petrazrednici. Dosedanji podučiteljici na mestni nemški dekliški petrazrednici, gospodičina Frančiška Illerschitsch in gospodičina Emilija Witschl sta imenovani na mesto tretje, oziroma četrte učiteljice (po 500 gld.) na istem zavodu.

Umrl je dne 21. rožnika v Ljubljani po kratki boleznì g. Janez Geiger, učitelj v pokoji. Zadnja njegova služba je bila v Škocijanu pri Turjaku. V m. p.!

Dr. L. pl. Hasner †. Pretekli mesec je umrl v Ištu v 73. letu bivši minister dr. pl. Hasner, ki je bil za časa meščanskega ministerstva naučni minister in je tako rekoč oče državnega ljudsko-šolskega zakona. Porojen je bil v Pragi l. 1818. in bil za časa prvega gibanja na Češkem l. 1848. federalist in še l. 1861. od češkega naroda voljen kot zastopnik starega mesta v Pragi. Pozneje pa je postal hud nasprotnik češkega naroda. Zadnji čas je bil član gospodske zbornice.

Zrelostne preskušnje na c. kr. pripravnici za učiteljice so se pričele 22. rožnika, za učitelje se bodo pa 9. t. m. Izpraševani bodo sledeči gojenci IV. l.: Arko Anton iz Ravnega Dola, Bernot Janez iz

Ljubljane, Bučar Anton iz Šmarija, Cvar Andrej iz Lipovšice, Grajland Francišek iz Toplic, Jaklič Viktor iz Kranja, Juvanec Ferdinand iz St. Vida pri Cerknici, Malnerič Janez iz Semic, Perhauz Karol iz Trsta, Peterlin Francišek iz Zlebiča, Ravnikar Alfonz iz Vipave, Šega Janez iz Ljubljane, Tišina Karol iz Ljubljane, Vrbič Francišek iz Brezovice, Vrščaj Janez iz Sevnice, Wiggele Ferdinand iz Bistrice na Zili, Zadnik Janez iz Orteneka in Vrečko Janez, pomožni učitelj v Zrečah pri Konjicah. Izpraševane so bile sledeče gojenke IV. l.: Arko Helena in Arko Ivana iz Ribnice, Bučar Jožefina iz Kostanjevice, Budešinsky Karolina iz Brežic, Gidrich Pavla iz Ljubljane, Delakorda Marija od Sv. Janeza, Furlan Ivana iz Kamnika, Gorup Amalija iz Ljubljane, Kowatsch Viljemina iz Ljubljane, Lunder Franciška z Brda pri Podpeči, Malaverh Jadviga iz Ljubljane, Mikota Antonija iz Ljubljane, Modrijan Ivana iz Planine, Negovetič Jožefina iz Postojine, Okorn Antonija iz Ljubljane, Peterca Marija iz Ljubljane, Pibroutz Pavla iz Zagorja, Pirch Amalija iz Trsta, Ravnikar Hermína iz Vipave, Roth Amalija iz Gerbina pri Litiji, Sark Albina iz Ljubljane, Schott Jožefina iz Ljubljane, Sedlak Amalija iz Postojine, Škorjanec Marija iz Ljubljane, Skul Terezija iz Ljubljane, Strlé Antonija iz Gorenjih Ležeč, Strnad Marija iz Šmarija, Svetlin Amalija iz Brežic, Terčel Berta iz Šturij, Tomec Amalija iz Ljubljane, Tschurn Gabrijela iz Ljubljane, Vičič Amalija iz Ljubljane, Werner Olga iz Ljubljane, Zebre Franciška iz Ljubljane; potem še redovne kandidatkinje tukajšnjih uršulink: Chromy Marija iz Ljubljane, Chudoba Filomena iz Maribora, Fabjan Ana iz Triebdorf-a, Kolenc Ivana iz Ljubljane, Oražen Marija iz Gorice, Peterlin Marija in Raktelj Cecilija iz Ribnice, Zweyr Balbina iz Ljubljane in šolska sestra Stöck Florijana iz Kamnice.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 248

m. š. sv. Na mestni slovenski dekliški osemrazrednici pri sv. Jakobu v Ljubljani je stalno popolniti službeno mesto sedme učiteljice v III. in osme učiteljice v IV. plačilni vrsti.

Prošnje za te dve službi je do 18. mal. srpana vložiti na podpisano mestno šolsko oblastvo.

Prosilke, ki so na podstavi tuuradnega natečaja z dne 1. oktobra 1890. l. št. 543. že prosile za katero teh dveh služeb, naj potem šolskih vodstev tu sem naznanijo, če jih je volja, svoje prošnje tudi pod premenenimi razmerami vzdržati.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
dne 20. rožnika 1891.

Št. 248

m. š. sv. Na mestni nemški dekliški petrazrednici v Ljubljani je popolniti službeno mesto pete učiteljice v IV. plačilni vrsti.

Prošnje za to službo je do 18. mal. srpana vložiti na podpisano mestno šolsko oblastvo.

Prosilke, ki so na podstavi tuuradnega natečaja z dne 1. vinotoka 1890. l. št. 544. že prosile za to

službo, naj potem šolskih vodstev tu sem naznanijo, če jih je volja, svoje prošnje tudi pod premenenimi razmerami vzdržati.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
dne 20. rožnika 1891.

Št. 415

o. š. sv. Na novoustanovljeni jednorazrednici v Črešnjevci, sodnijski okraj Metlika, popolniti je službo učitelja-voditelja z letno plačo 450 gld., opravnino 30 gld. in s prostim stanovanjem. Službo je nastopiti dne 1. kimovca t. l. in sicer stalno ali časno. V zadnjem slučaju je letna plača le 360 gld.

Prošnje naj se vložé do dne 25. mal. srpana t. l. pri c. kr. okrajnem šolskem svétu v Črnomlju.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju
dne 22. rožnika 1891.

Št. 654.

okr. š. sv. V krškem šolskem okraji je popolniti nastopne učiteljske službe.

1.) Drugo učiteljsko mesto na štirirazredni ljudski šoli v Mokronogu z letno plačo 500 gld.

2.) Drugo učiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli na Trebelnem z letno plačo 450 gld.

3.) Učiteljsko in voditeljsko mesto na jednorazredni ljudski šoli na Branskem Kalu z letno plačo 450 gld., opravilnino 30 gld. in s pravico do postavne stanarine.

Prosilci za te službe naj svoje pravilno obložene prošnje zakonitim putem semkaj vložé do 20. malega srpana 1891.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem
dné 18. rožnika 1891.

Št. 224.

okr. š. sv. Na jednorazrednici v Prežganji nad Litijo je učiteljsko mesto stalno ali začasno popluniti. Plača 450 gld., 30 gld. opravilnine in prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pótém semkaj vložé do dné 15. mal. srpana t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji
dné 15. rožnika 1891.

Št. 404.

okr. š. sv. V šolskem okraji Črnomelj se popluniti z dnem 1. kimovca t. l. nastopne učiteljske službe in sicer stalno ali pa začasno:

1.) Služba učitelja in voditelja na jednorazrednici v Gribljah z letno plačo 450 gld. doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Ta služba se bude le stalno oddala.

2.) Tretje učno mesto na trirazrednici v Dragatuši z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem.

3.) Tretje učno mesto na trirazrednici v Semiči z letno plačo 450 gld. in

4.) Drugo učno mesto na dvorazrednici v Podzemlji z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem.

V slučajih začasnega umeščenja je letna plača le 360 gld.

Za zadnje službe morejo tudi učiteljice prositi.

Prošnje naj se vložé do dné 25. mal. srpana 1891 pri c. kr. okrajnem šolskem svétu v Črnomlji.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlji
dné 18. rožnika 1891.

Br. 352

k. š. v. Na novo-ustanovljenoj jednorazrednoj mešovitoj učionj u Zametu (občina Kastav) popluniti je mjesto ravnajućega učitelje III. plačilne vrsti.

Nastavni jezik je hrvatski, a talijanski kao predmet.

Listnica uredništva.

Konferencije se vršé. Prosimo torej g. g. sotrudnike in prijatelje, da nam o obravnavaht temeljito poročajo, ker se učiteljstvo zanima, kako in kaj se je v tem ali onem kraji obravnavalo in sklepalo osobito letos, ko bude deželna konferencija in se bude že pri okrajnih konferencijah marsikaj pripravljalo za deželno konferencijo.

G. V. R. v D. L.: Hvala za poslano, priobčimo prihodnjíé. Prosimo tudi za omenjen govor, da ga priobčimo. »Vdovsko učiteljsko društvo« že dalje časa ni imelo odborove seje, zaradi tega prošnja še ni rešena. Bode prihodnjo nedeljo. Pozdrav! — G. Postojniski: Pesimist, Lepkova, optimist; pesimist Lepkova, op.? — G. V. Z. v St.: Dné 3. rožnika

»Učiteljski Tovariš« izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje »Slovenskega učiteljskega društva« prejema jo list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Poljske ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljate naj se pošiljajo franko.

Zahtieva se usposobljenje za pomočno poučavanje katoličkoga vjeronauka.

Plača i užiteci su ustanovljeni u pokrajinskih zakonih 3. listopada 1874 zem. zak. br. 30, odnosno 14. grudna 1888 zem. zak. br. 15.

Molbe pravilno obložene neka se dostave eventualno službenim putem podpisanomu vieću u teku 14 dana.

C. kr. kotarsko školsko vieće Volosko
18. rožnika 1891.

Št. 571

o. š. sv. Na štirirazredni deški šoli v Postojini je stalno ali začasno popluniti službo tretjega, oziroma četrttega učitelja s 500 gld. letne plače. Poučevanje na obrtno-nadaljevalni šoli, katera je združena z ljudsko šolo, donáša letno nagrado 80 gld.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim pótém semkaj vložé do dné 31. mal. srpana 1891.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojini
dné 16. rožnika 1891.

Št. 705

o. š. sv. Na jednorazrednici pri sv. Gregorjii je stalno popluniti učno mesto z letno plačo 500 gld., z opravilnino 30 gld. in s prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pótém v 14 dneht semkaj vložé.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji
dné 17. rožnika 1891.

Št. 706

o. š. sv. Na jednorazrednici v Logu (Unterlag) je stalno popluniti učno mesto z letno plačo 500 gld., z opravilnino 30 gld. in prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pótém v 14 dneht semkaj vložé.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji
dné 17. rožnika 1891.

Št. 707

o. š. sv. Na jednorazrednici na Robu je stalno popluniti učno mesto z letno plačo 500 gld., z opravilnino 30 gld. in s prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pótém v 14 dneht semkaj vložé.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji
dné 17. rožnika 1891.

1890. smo prejeli 3 gld. za l. 1890. — Gg. — v — na D., J. S. v St. J., I. C. v Pr. in R. H. v O.: Hvala lepa za trud. Ko smo dobili Vaš dopis, imeli smo jednak popis že stavljen in ker je jedna slavnost Alojzijeve podobna drugi, oprostite, da ne priobčimo Vašega dopisa. Prosimo pa ob priliki za kaj družega. — G. F. Sch. na R.: Isto stvar je za naš list opisal še drugi gospod in je bil spis že za 12. št. stavljen, pa smo ga zaradi nedostatnega prostora morali odložiti. Oprostite torej, da Vašega spisa, dasi nam ugaja, ne priobčimo. Prosimo pa ob priliki za kaj družega. — G. — k v Pl.: Predno nam je došel Vaš dopis, za katerega Vas zahvalimo, stavil se je že v isti stvari dopis družega g. tovariša. Oprostite torej, da ga nismo vporabili. Pozdrav! — G. Ksaverij: Stavljeno, a sedaj ni bilo prostora. Prihodnjíé. — Lepkova: Stavljeno, a danes ni bilo prostora.